

Tavaszezi örömök a vízivárosi Arany Kacsánál

Jó dolog végigrobogni az autobusz nevezetű omnibuszon a kedves budai Fő-utca régi és új házai során így tavaszi estén, midőn már a hidakon elébünk kéklik a budai alkonyat és a budai dús, fiatal lombú vén fák tavasziakat köszöntenek. Mindez megadja a várakozás és az egészséges étvágy fundamentumát, melyből az élet egyszerű örömeinek kívánsága fakad: jó érzést találni valamely levegős, kellemes budai vendégfogadóban. Tavaszestén Budára vágyunk, ezért ültünk a gépelyes omnibuszra, melyről is leszállva a Törvényház előtt, a római Fascest, a vesszőnyalábot és bárdot tartó ifjú szobra előtt bekanyorodunk a Törvényház mellett a Kacsá-utcába. Már messziről köszönt a barokkos trompártás ódon ház régies kedvessége, fuvácstolt vas cégérén a csillogó Arany Kacsa. Már távolról színeskednek az ólomfoglatatos ablakokon a címerállatok: a közeli Három Nyul kaszárnyára emlékeztető három Tapsifüles, az utca, a serház és a pompás sültkacsa illatát egyként címerező Arany Kacsa, a régi Öt Pacsirta-utca — ma regényes neve a Csalogányról vétetett — Öt Pacsirtája.

A pesti ember különös örömmel olvassa a históriás patinát a házon levő márvány emléktábla soraiból. Városunk régiségét érzi bele az Arany Kacsa régi hírébe-nevébe, mikor azt olvassa, hogy itt állott a közelben Buda Város tanácsai serfőzőháza 1711-től 1743-ig. Városunk patinát, kedvünk sarkantyút nyer, hogy belépünk a kapualjba, egy pillantást vessünk kilépünk a kedves kertbe. Távoli erdők és a konyhán rotyogó ízes falatok illata keveredik el a ser komlójának aromás, kellemes keserűségével. A kertben a régi Arany Kacsa udvarának nyüzsgő képét festette meg remekké Haranghy Jenő jeles képíró mesterünk.

Az udvaron az 1800-as évek híres „Gyorsparaszt”-jainak kenderhámos, fakó szekerei táboroznak. Tarka utasnép issza serét ott, ahol most mi ülünk. A diaetai jurátus mellett kaputos bécsi német kereskedő ül: sert isznak. Mellettük olajbarnaképű komoly görög kávékereskedő ül: sert iszik. Amott délceg magyar gránátos őrmester ül: sert iszik. Amott egy kerek asztalnál vidor gyorsparasztok — derék komáromi szekeres gazdák — kortyolják serüket és teli torokkal éneklük: „Kis szekeres, nagy szekeres, mind béissza, amit keres. Míg a szekere odajár, száz forintnak végire jár!” Öreg oskolamester a cégért magyarázza egy suttyó gyerekeknek: mi a különbség réce, ruca és kácsa között. Réce: a kácsa sárgapölyhös csirkéje, ruca a tojós, kácsa a peccsenyének való, Réce, ruca, kácsa: jó Isten áldása; akármelyik nevén hívják, mindegy, mert jó peccsenyét ád! — mondja az öreg oskolamester.

Igy állván a dolog, mi is ilyen jeles, ser alá való peccsenyét rendelünk és néhai gyorsszekeresek, serívó jurátusok, gránátosok és görög kalmárok példájára seritalunk alapját rakjuk le ezzel. A serhegedűsök enyhe muzsikája dalol a langyos budai éjszakában, puha, meghitt, kedves régimódi muzsika.

Minden enyhe és szelíd itt: a szöke ser és a langyos éjszaka, a leánder, a bálványfák s a hársak illata is szelíd. A Göncöl rúdja egészen behajlik a kertbe, a Kis-medve, az égi csillagkép már duruzsolva horkol, alszik a Fiastyúk is, a „Berenice Fürtje”, ez égi csillagkép, éjszakai varkocsba fonja aranyporos hajszálait. Mi is felkerekedünk, búcsút intünk az Arany Kacsának, mely félszemmel odakacsint ránk. Szelíden ballagunk, a komáromi gyorskocsisok szekereinek utóda, a gépszekér előáll és mi kacskaringós budai utcákon át hazaszekerezünk a kacsalábon forgó budai tündérserházából. (X)